

Република Србија

УПРАВНИ СУД

13 Уж 455/22

Дана 20.04.2022. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Вере Маринковић, председника већа, Ксеније Ивановић и Тије Бошковић, чланова већа, са судским саветником Милицом Јовановић, као записничарем, одлучујући о жалби Коалиције Уједињени за победу Београда, поднетој преко овлашћених лица Владимира Обрадовића из Београда, Госпићка број 12 и Душана Динчића из Београда, Чакорска број 2а, изјављеној против решења Градске изборне комисије града Београда, број 013-183/22 од 14.04.2022. године, у предмету заштите изборног права, у нејавној седници већа, одржаној дана 20.04.2022. године, у 15,45 часова, донео је

ПРЕСУДУ

Жалба се **УСВАЈА и ПОНИШТАВА** решење Градске изборне комисије града Београда, број: 013-183/22 од 14.04.2022. године.

Образложење

Ожалбеним решењем број: 013-183/22 од 14.04.2022. године, донетим на 30. седници одржаној дана 14.04.2022. године, у тачки 1. диспозитива, одбијен је, као неоснован, приговор Коалиције Уједињени за победу Београда, поднет против Решења о исправљању записника о раду бирачког одбора за спровођење гласања за избор одборника Скупштине града Београда на бирачком месту број 30. у Градској општини Звездара, број 013-183/22 од 08.04.2022. године, док је тачком 2. диспозитива, констатовано да се решење објављује на веб презентацији Републичке изборне комисије.

Жалбом поднетом непосредно Управном суду дана 17.04.2022. године у 21,00 часова, уређеном поднеском примљеним у суду дана 18.04.2022. године у 21,45 часова, жалилац оспорава законитост ожалбеног решења, из свих правних разлога. Истиче да је правно неоснована оцена Градске изборне комисије на којој је засновано ожалбено решење, те додаје да је исто незаконито, јер је донето у супротности са одредбама чланова 48. и 49. Закона о локалним изборима. Ово са разлога, јер се извештај о контроли записника ради на обрасцу СГБРГ-3/22 који је Градска изборна комисија усвојила на једној седници,

док чланови бирачког одбора и Градске изборне комисије попуњавају Извештај о контроли записника који се ради на обрасцу СГБРГ-3/22 у коме се констатују неправилности записника о раду бирачког одбора и разматрају да ли се утврђена грешка може исправити решењем или не може. Међутим, стручне службе ГИК-а су члановима ГИК-а доставиле само текст изреке решења којим је констатовано да се одређене тачке Записника о раду бирачког одбора за спровођење гласања за избор одборника Скупштине града Београда, на бирачком месту број 30. у Градској општини Звездара, мењају у одређеним бројевима који чине резултате гласања на овом бирачком месту. Како изборној комисији није достављен уз предлог решења и Извештај о контроли записника о раду бирачког одбора, нити било који други доказ на основу којег су чланови изборне комисије могли да се упознају пре одлучивања са начином утврђивања добијених резултата гласања, те разлозима и основом њихове исправке, то је по оцени жалиоца предложено решење неосновано. Напомиње и да су поједини чланови ГИК-а током поступка одлучивања, указивали председнику ГИК-а, те стручној служби да напред наведено, предлог чини непотпуним да би се о њему могло одлучивати и да је наведено супротно Пословнику о раду Градске изборне комисије, али је упркос овоме сроведен поступак одлучивања гласањем. Ово посебно, јер је сав изборни материјал за 20. седницу ГИК-а са предлогом дневног реда достављен лично члановима ГИК-а непосредно пре почетка седнице дана 05.04.2022. године у 23,00 часова. Жалилац се даље позива на одредбе члана 8. став 2. Закона о локалним изборима и члана 106. Закона о општем управном поступку, те указује да Градска изборна комисија, као орган који води поступак, није смела да не одлучи о захтеву члана изборне комисије да им се достави Извештај о контроли записника СГБРГ- 3/22. Подносилац жалбе даље истиче да основаност исправке Записника о раду бирачког одбора, по Закону о локалним изборима, не спроводе стручне службе изборне комисије, већ чланови изборне комисије, што значи да су исти морали имати и увид у Извештај о контроли записника о раду бирачког одбора, као прописаном обрасцу, да би могли да усвоје овако решење као законито. Такође истиче да је решење о исправци записника као управни акт у потпуности незаконито, јер не садржи увод и образложение, односно део у коме се наводи правни основ и разлози за одлуку као у диспозитиву, осим пуком позивање на Закон о локалним изборима, на који начин је учињена битна повреда Закона о општем управном поступку и то, члана 141. став 2. и 4, као и на повреда члана 198. став 1. Устава Републике Србије. Посебно указује да се решењем о исправци грешке одлучило о изборном праву да буде биран подносилац жалбе, јер резултати гласања директно за последицу имају одлуку ко је колико од кандидата у изборном процесу добио већину и који је коначни исход избора за одборнике Скупштине града Београда расписаним за 03.04.2022. године. Указује суду и на јасан став судске праксе да управни акт мора да садржи образложение, као и праксу Европског суда за људска права у односу на Азербејџан, Украјину и друге земље на тему рада њихових изборних комисија које су идентичне као у овој управној ствари. Са изнетих разлога, предлаже да суд поништи решење Градске изборне комисије града Београда број 013-183/22 од 14.04.2022. године, којим је одбијен приговор изборне листе "Владета Јанковић-Уједињени за победу Београда" и да у спору пуне јурисдикције мериторно одлучи и поништи Решење о исправљању записника о раду бирачког одбора за спровођење гласања за избор одборника Скупштине града Београда на бирачком месту број 30. у Градској општини Звездара, број 013-183/22 од 05.04.2022. године.

У одговору на жалбу који је Градска изборна комисија доставила Управном суду дана 20.04.2022. године у 13,20 часова, Градска изборна комисија је

оспорила наводе жалбе у целости, истичући да сматра да је ожалбено решење законито и у свему је остала код навода из образложења тог решења. Са изложеног, предложила је да суд жалбу одбије као неосновану.

Одлучујући о поднетој жалби, која је допуштена, благовремена и изјављена од стране овлашћеног лица, Управни суд је на основу одредбе члана 97. став 1, а у вези са одредбом члана 85. став 1. Закона о локалним изборима (“Службени гласник РС”, број 14/22), оценом навода жалбе, одговора на жалбу и достављених списка ове изборне ствари, нашао да је жалба основана.

Из списка предмета и образложења ожалбеног решења произлази да је на основу члана 54. став 1. Закона о локалним изборима, Градска изборна комисија на 22. седници одржаној 08.04.2022. године, у 23,00 часова, донела Решење број 013-183/22 од 08.04.2022. године о исправљању Записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине града Београда на бирачком месту број 30. у Градској општини Звездара. Тим решењем, тачком 1. диспозитива, исправља се Записник о раду бирачког одбора у спровођењу гласања за избор одборника Скупштине града Београда на бирачком месту број 30. у Градској општини Звездара (ОШ “ЋИРИЛО И МЕТОДИЈЕ“-1), тако што се у тачки 11.1. Записника - број бирача који су изашли на изборе (бирачи који су се потписали у извод из бирачког списка и евентуалном списку накнадних промена у бирачком списку), број 1121 замењује се бројем 1123, као и у тачки 11.5 Записника (број гласова који је добила свака изборна листа), редни број 6 - назив изборне листе (ДР МИЛОШ ЈОВАНОВИЋ - НАДА ЗА БЕОГРАД), у колони број гласова који је добила изборна листа: уместо броја 79, уписује број 78, док се у редном броју 7 – назив изборне листе (МОРАМО - ЗА ДОБАР ГРАД - Не давимо Београд), у колони број гласова који је добила изборна листа: уместо броја 159, уписује број 160. Тачком 2. диспозитива одређено је да ће се решење објавити на веб - презентацији Републичке изборне комисије.

Према разлогима образложења овог решења, у складу са чланом 54. став 1. Закона о локалним изборима, извршена је контрола Записника о раду бирачког одбора, по узорку, у оквиру које је утврђено неслагање између садржине изборног материјала са предметног изборног места и садржине записника о раду бирачког одбора, те се, у складу са накнадно утврђеним чињеничним стањем, које је логички – рачунски исправно, врши исправка како је то наведено у диспозитиву овог решења. Такође, је констатовано да је у записнику о комисијској контроли записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине града Београда, по узорку, за предметно бирачко место, Посебна комисија образована за вршење контроле, Записника о раду бирачког одбора, по узорку, написала напомену, да је увидом у изборни материјал утврђено да је укупан број бирача који су изашли на изборе 1123, као и да листа број 6, има 78 гласова, а листа број 7, 160 гласова.

Одлучујући о поднетом приговору, Градска изборна комисија је на 30. седници одржаној дана 14.04.2022. године, након што је утврдила да је приговор благовремен, дозвољен и изјављен од стране овлашћеног лица, донела ожалбено решење број 013-183/22 од 14.04.2022. године. У образложењу ожалбеног решења Градска изборна комисија се позвала и цитирала одредбу члана 54. став 1. Закона о локалним изборима, а затим констатовала да је у Записнику о комисијској контроли записника о раду

бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине града Београда, по узорку, за предметно бирачко место, Посебна комисија образована за вршење контроле записника по узорку констатовала чињенично стање.

Поводом процедуралних примедби у погледу доношења оспореног решења, Градска изборна комисија је констатовала да је 22. седница сазvana и одржана у свему у складу са Пословником о раду Градске изборне комисије од 14.02.2022. године, указујући на одредбу члана 21. став 3, према којој се у изузетним околностима, материјал за седницу може доставити и на самој седници, при чему је председник Комисије дужан да на почетку седнице образложи такав поступак. Такође и поводом навода приговора да уз предлог оспореног решења није достављен и извештај о контроли записника о раду бирачког одбора по узорку, као и навода да поступак утврђивања и основаности исправке записника о раду бирачког одбора по закону не спорводе стручне службе изборне комисије већ, чланови изборне комисије који су морали имати и увид у Извештај о контроли записника о раду бирачког одбора, ГИК контатује да су све контроле записника о раду бирачких одбора у име Градске изборне комисије вршили искључиво чланови или заменици чланова Градске изборне комисије у сталном и проширеном саставу, који су и потписивали извештаје о извршеној контроли. Поводом навода приговора да је оспорено решење донето услед повреде Закона о општем управном поступку, Градска изборна комисија је навела да се у конкретном случају решење о исправљању записника о раду бирачког одбора не може оспоравати применом тог Закона, јер је одредбом члана 8. став 2. Закона о локалним изборима, прописано да се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак сходно примењују само у поступку одлучивања о приговорима. Такође, ГИК је констатовала да је Одлуком о обрасцима за утврђивање резултата гласања за одборнике за Скупштину града Београда, расписаним за 03.04.2022. године број: 013-52/22 од 09.03.2022. године, између осталих, ГИК прописала и образац Решење о исправљању Записника о раду бирачког одбора (образац СГБРГ-1/22). Поред наведеног, ГИК је констатовала да је у складу са чланом 53. Закона о локалним изборима, а на основу Решења Градске изборне комисије број: 013-226/22 од 07.04.2022. године, вршена комисијска контрола Записника о раду бирачког одбора са предметног бирачог места по узорку, и да је записником констатовано да се на овом бирачком месту не слажу садржина изборног материјала и подаци из исправљеног Записника о раду бирачког одбора који су исправљени на основу Решења о исправљању записника о раду бирачког одбора за спровођење гласања за избор одборника Скупштине града Београда на бирачком месту број 30. у Градској општини Звездара, број: 013-183/22 од 05.04.2022. године.

Са изнетих разлога, Градска изборна комисија је констатовала да је Решење о исправљању записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине града Београда на бирачком месту број 30. у Градској општини Звездара, број: 013-183/22 од 08.04.2022. године, у свему донето у складу са законом, као и да су резултати гласања са наведеног бирачког места утврђени правилно и у складу са законом утврђеним процедурама, због чега је донета одлука као у диспозитиву ожалбеног решења.

Одредбама члана 48. Закона о локалним изборима ("Службени гласник РС", број 14/2022), прописано је, да су приликом примопредаје изборног материјала након завршетка гласања представници бирачког одбора и изборне комисије дужни да изврше

контролу записника о раду бирачког одбора, констатују евентуалне грешке у попуњавању записника и о томе сачине извештај (став 1); ако је приликом контроле записника о раду бирачког одбора вршен увид у изборни материјал, у извештај о контроли записника о раду бирачког одбора уноси се чињенично стање утврђено увидом у изборни материјал (став 2).

Одредбом члана 49. наведеног Закона, прописано је да ако у записнику о раду бирачког одбора постоје очигледне омашке у попуњавању тог записника (лаке грешке), изборна комисија на основу извештаја о контроли записника о раду бирачког одбора доноси решење о исправљању записника о раду бирачког одбора (став 1.).

Одредбом члана 54. став 1. истог Закона, прописано је да, ако је приликом контроле записника о раду бирачког одбора коју врше чланови и заменици чланова изборне комисије, као и приликом контроле записника о раду бирачког одбора по узорку констатовано да се не слажу садржина изборног материјала и записник о раду бирачког одбора, изборна комисија доноси решење о исправљању записника о раду бирачког одбора.

Одредбом члана 141. став (4) Закона о општем управном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18), која се сходно примењује на основу одредбе члана 8. став 2. Закона о локалним изборима, између осталог, прописано је да образложение мора да буде разумљиво и да садржи кратко излагање странке, чињенично стање и доказе на основу којих је оно утврђено, разлоге који су били одлучујући код оцене сваког доказа, прописе и разлоге који, с обзиром на утврђено чињенично стање, упућују на одлуку из диспозитива и разлоге зашто није уважен неки захтев или предлог.

По оцени суда, код оваквог чињеничног и правног стања ствари, основано се жалбом указује да је решење број: 013-183/22 од 14.04.2022. године, донето уз повреду закона, јер одлука из диспозитива тог решења не произлази из достављеног изборног материјала са бирачког места број 30. у Градској општини Звездара.

Наиме, суд је увидом у достављени изборни материјал утврдио, да је Посебна комисија образована за вршење контроле, након извршене контроле дана 08.04.2022. године, у Записнику о раду бирачког одбора, по узорку, написала напомену, да је увидом у изборни материјал утврдила: да је укупан број бирача који је изашао на изборе на бирачком месту број 30. у Градској општини Звездара (ОШ “ЋИРИЛО И МЕТОДИЈЕ”-1), 1123, а не 1121; да је изборна листа под редним бројем 6 - ДР МИЛОШ ЈОВАНОВИЋ - НАДА ЗА БЕОГРАД, добила 78 гласова, а не 79 гласова, док је изборна листа под редним бројем 7 - МОРАМО - ЗА ДОБАР ГРАД - Не давимо Београд, добила 160 гласова, а не 159 гласова, како је то било наведено у Решењу о исправљању Записника о раду бирачког одбора рада број: 013-183/22 од 05.04.2022. године, а што је био разлог да Градска изборна комисија, Решењем о исправљању Записника о раду бирачког одбора број: 013-183/22 од 08.04.2022. године, измени тачку 11.1 Записника - број бирача који је изашао на изборе, као и тачку 11.5 Записника - број гласова који је добила свака изборна листа, на начин како је то наведено у тачки 1. диспозитива тог решења.

Такође је непосредним увидом у достављени изборни материјал суд утврдио, да је на бирачком месту број 30. у Градској општини Звездара (ОШ “ЋИРИЛО И

МЕТОДИЈЕ“-1), изборна листа под редним бројем 6 - ДР МИЛОШ ЈОВАНОВИЋ - НАДА ЗА БЕОГРАД, добила 78 гласова, док је изборна листа под редним бројем 7 - МОРАМО - ЗА ДОБАР ГРАД - Не давимо Београд, добила 160 гласова, да је број важећих гласачких листића 1087, број неважећих гласачких листића 32, те да је број гласачких листића у гласачкој кутији 1119.

Стога је, по налажењу суда, Градска изборна комисија, у том делу, правилно у Решењу о исправљању Записника о раду бирачког одбора са предметног бирачког места, број: 013-183/22 од 08.04.2022. године, исправила Записник о раду бирачког одбора на предметном бирачком месту, у тачки 11.5 Записника - број гласова који је добила свака изборна листа и то: под редним бројем 6 - назив изборне листе (ДР МИЛОШ ЈОВАНОВИЋ - НАДА ЗА БЕОГРАД), у колони број гласова који је добила та изборна листа: где је уместо броја 79, уписала број 78, као и у редном броју 7 - назив изборне листе (МОРАМО - ЗА ДОБАР ГРАД - Не давимо Београд), у колони број гласова који је добила та изборна листа: уместо броја 159, уписала број 160, са позивом на одредбу члана 54. став 1. Закона о локалним изборима.

Поред наведеног, суд је непосредним увидом у достављени изборни материјал и то, извод из јединственог бирачког списка за изборе за одборнике Скупштине града Београда 03.04.2022. године на бирачком месту број 30. у Градској општини Звездара (ОШ “ЋИРИЛО И МЕТОДИЈЕ“-1), утврдио да је списак закључен са бројем 2184, као и да је решењем Министарства државне управе и локалне самоуправе број: 208-00-02/2022-00661 од 30.03.2022. године, уписан у Јединствени бирачки списак под редним бројем 94366346 један бирач из Београда-Звездара, по основу пријаве пребивалишта, тако да коначан број бирача уписаных на том бирачком месту износи 2185. Такође је утврдио да је од укупног броја бирача 2185 на предметном бирачком месту на изборе изашло 1119 бирача, будући да су њихова имена и презимена заокружена и поред истих постоји потпис бирача, или назначено да је бирач гласао ван бирачког места. Самим тим, како исправке извршене Решењем о исправљању записника о раду бирачког одбора на бирачком месту 30. у Градској општини Звездара, број: 013-183/22 од 08.04.2022. године, у делу тачке 11.1 Записника, у вези са бројем бирача који су изашли на изборе 1121 који је замењен бројем 1123 нису у сагласности са достављеним изборним материјалом, то, по оцени суда, не произлази правилна оцена Градске изборне комисије да је решење, у том делу, донето у складу са одредбом члана 54. став 1. Закона о локалним изборима.

Имајући у виду напред наведено, суд налази да је ожалбено решење број 013-183/22 од 14.04.2022. године, донето уз битну повреду правила поступка прописану одредбом члана 141. став (4) Закона о општем управном поступку, на чију сходну примену упућује одредба члана 8. став 2. Закона о локалним изборима, јер из достављеног изборног материјала не произлази констатација Градске изборне комисије да је Решење о исправљању записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине града Београда на бирачком месту број 30. у Градској општини Звездара, број: 013-183/22 од 08.04.2022. године, у свему донето у складу са одредбом члана 54. став 1. Закона о локалним изборима.

Управни суд је имао у виду захтев жалиоца да суд мериторно реши ову изборну ствар, али је нашао да, у смислу одредбе члана 87. став 2. Закона о локалним

изборима, природа ствари и утврђено чињенично стање не пружа поуздан основ да суд својом одлуком мериторно реши овај изборни спор.

Са изнетих разлога, Управни суд је применом одредбе члана 87. став 1. Закона о локалним изборима, у вези са одредбама члана 40. став 1. и 2. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" бр. 111/09), које се сходно примењују на основу одредбе члана 8. став 3. Закона о локалним изборима, одлучио као у диспозитиву пресуде.

**ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
дана 20.04.2022. године у 15,45 часова, 13 Уж 455/22**

**Записничар
Милица Јовановић, с.р.**

**Председник већа-судија
Вера Маринковић, с.р.**

МК

